

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันนี้มีร้านค้าที่ให้ลูกค้าบริการตนเองเกิดขึ้นมากมายในประเทศไทย โดยร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองนี้มีลักษณะเป็นร้านค้าที่เปิด ดำเนินการขายสินค้าโดยให้ลูกค้าเข้ามาเลือกซื้อสินค้าและนำสินค้าไปชำระราคาค่าสินค้ากับทางร้านค้าด้วยตนเอง ณ จุดชำระเงินที่ทางร้านค้าจัดไว้ โดยไม่มีพนักงานขายมาคอยบริการลูกค้าและเฝ้าดูสินค้า ทางร้านจะจัดรูปแบบร้านค้าและแสดงสินค้าไว้ในลักษณะทางการค้า คือ วางสินค้าอย่างเปิดเผย สร้างความสะดวกในการหยิบจับเอาไป โฉมน่าดูและดึงดูดใจผู้พบเห็นให้อยากเข้ามาในร้านค้าและอยากได้สินค้าไปเป็นของตน ร้านค้าประเภทนี้จะถือว่ามี การดำเนินการขายแบบให้ลูกค้าบริการตนเองเมื่อเป็นเวลาทำการของทางร้านค้าเท่านั้น ซึ่งเวลาปิด-เปิดทำการของร้านค้าแต่ละร้านจะไม่เหมือนกัน

สินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง คือทรัพย์สินที่จัดแสดงเพื่อจำหน่ายอยู่ในร้านค้าดังกล่าว โดยส่วนมากจะมีราคาไม่แพงและเป็นสินค้าจำเป็นที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ซึ่งมีราคาเพียงเล็กน้อย และทางร้านค้าจะกำหนดราคาไว้แน่นอนติดไว้ที่ตัวสินค้า ราคาที่กำหนดนี้เป็นราคาขายที่ทางร้านค้าบวกกำไรไว้แล้ว สินค้าที่อยู่ในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองแต่มีพนักงานขายคอยให้บริการในการเลือกซื้อหรือเป็นสินค้าตัวอย่างซึ่งตั้งแสดงไว้โดยให้ลูกค้าแจ้งต่อพนักงานของทางร้านค้าถ้าต้องการซื้อ สินค้าประเภทนี้จะไม่ถือเป็นสินค้าที่จำหน่ายแบบให้ลูกค้าบริการตนเอง

ผู้ที่เข้ามาเลือกซื้อสินค้าในร้านค้าดังกล่าวก็เป็นบุคคลทั่วไปซึ่งเข้ามาในร้านค้าเพราะต้องการซื้อสินค้าที่ตนตั้งใจไว้หรือเข้ามาดูก่อนแล้วค่อยตัดสินใจซื้อในสิ่งที่ตนต้องการ โดยผู้ที่เข้ามาในร้านค้านั้นอาจจะซื้อสินค้าใดเพิ่มเติมมาจากสิ่งที่ตนกำหนดไว้หรือซื้อสินค้าโดยที่ตนไม่มีความต้องการมาก่อน เพราะผู้ประกอบการร้านค้าได้จัดแสดงสินค้าในลักษณะที่ก่อให้เกิดความปรารถนาในตัวสินค้านั้น และเปิดโอกาสให้หยิบเอาสินค้าไปยึดถือไว้ได้ชั่วขณะหนึ่ง รวมทั้งเลือกหยิบได้สะดวกรวดเร็ว ทางร้านค้าจะถือว่าบุคคลผู้ที่เข้ามาในร้านค้าเป็น

เสมือนลูกค้านับตั้งแต่เข้ามาในร้านและมีโอกาสเลือกหยิบสินค้าได้ ถ้าบุคคลผู้ที่เข้ามาในร้านค้านี้ต้องการสินค้าก็ต้องทำสัญญาซื้อขายสินค้ากับทางร้านค้า

การเกิดสัญญาซื้อขายสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองนี้พิจารณาได้ตามเรื่องนิติกรรมสัญญาและสัญญาซื้อขายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้ การที่ผู้ประกอบการร้านค้าประเภทให้ลูกค้าบริการตนเองในการเลือกซื้อและชำระราคาสินค้าได้จัดวางสินค้าในร้านโดยปิดป้ายแสดงราคาแน่นอนชัดเจนบนตัวสินค้า เพื่อขายให้แก่ผู้ที่เข้ามาเลือกซื้อสินค้าโดยไม่ระบุเจาะจงตัวผู้ซื้อ ไม่ว่าใครก็ซื้อได้ ถือว่าผู้ประกอบการร้านค้ามีเจตนาที่จะขายสินค้าตามราคาที่กำหนดไว้แก่ผู้อื่น โดยมีการแสดงออกมาด้วยวิธีการจัดวางสินค้าพร้อมทั้งกำหนดราคาไว้อย่างแน่นอน และการแสดงเจตนาดังกล่าวจะเป็นคำเสนอก็ต่อเมื่อผู้รับการแสดงเจตนา ซึ่งก็คือผู้ที่เข้ามาในร้านค้าและรับทราบถึงการมีสินค้าต่างๆ จำหน่ายอยู่ในร้านค้าตามราคาที่กำหนดไว้ ส่วนผู้ที่เข้ามาเลือกซื้อสินค้านั้นถ้าต้องการสินค้าตามราคาที่ยังกำหนดไว้และได้เลือกซื้อสินค้าวางลงภาชนะที่ทางร้านจัดเตรียมไว้ เพื่อนำไปชำระราคาที่จุดชำระเงินของทางร้านค้า ถือได้ว่าผู้นั้นมีเจตนาที่จะซื้อสินค้าแล้ว และได้แสดงเจตนาออกมาโดยการเลือกหยิบสินค้าตามที่ตนต้องการ แต่การแสดงเจตนาดังกล่าวจะเกิดเป็นคำสนองก็ต่อเมื่อมีผู้รับการแสดงเจตนา ซึ่งก็คือผู้ประกอบการร้านค้าหรือตัวแทนนั่นเอง โดยในกรณีร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองในการเลือกซื้อและชำระราคาสินค้านั้น ผู้ซื้อต้องไปแสดงเจตนาที่จุดชำระเงินของทางร้านค้า เพราะมีผู้ประกอบการร้านค้าหรือตัวแทนของร้านค้ารับการแสดงเจตนาอยู่ ณ ที่นั้น จึงเกิดเป็นคำสนองซื้อสินค้าที่เสนอขายนั้น เมื่อคำเสนอและคำสนองถูกต้องตรงกัน สัญญาซื้อขายก็เกิดขึ้น อันมีผลถึงการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าที่ซื้อขายนั้น ถ้าผู้ซื้อไม่มีเจตนาต้องการซื้อสินค้า แต่ไม่ได้ไปแสดงเจตนาต่อผู้ประกอบการร้านค้าหรือตัวแทนของทางร้านค้า ก็ยังไม่ถือว่าเป็นคำสนองซื้อ เมื่อไม่มีคำเสนอขายและคำสนองซื้อที่ถูกต้องตรงกัน สัญญาก็ไม่เกิดขึ้น กรรมสิทธิ์ของสินค้ายังเป็นของร้านค้าอยู่

การที่ผู้ประกอบการร้านค้าจัดแสดงสินค้าไว้อย่างเปิดเผย (Open Counter) ในลักษณะทางการค้า สร้างความดึงดูดใจให้เกิดความอยากได้สินค้า และยินยอมให้ผู้อื่นเข้ามาในร้านค้าเพื่อหยิบเลือกสินค้าได้ตามความพอใจ รวมถึงยึดถือสินค้าไว้ได้อย่างสะดวกชั่วคราวหนึ่ง เพราะร้านค้ามีเจตนาจะโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบการครอบครองในตัวสินค้าไปตามสัญญาซื้อขาย การดำเนินการดังที่กล่าวมาเป็นวิธีจัดการต่อสินค้าซึ่งอยู่ในความครอบครองของตนเพื่อประโยชน์แก่ตนในการขายสินค้าให้ได้ค่าตอบแทนกลับมา ด้วยเหตุนี้แม้ทางผู้ประกอบการร้านค้าจะยินยอมให้ผู้อื่นเข้ามาในร้านและหยิบจับยึดถือสินค้าไว้ได้ สินค้านั้นก็ยังอยู่ในความครอบครองของร้านค้า และการเอาสินค้าไปจากร้านค้าก็ต้องมีการชำระราคาแก่

ทางผู้ประกอบการร้านค้าตามสัญญาซื้อขายเสียก่อน ดังนั้นการเอาสินค้าไปจากร้านค้าโดยไม่ชำระราคา จึงไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของทางร้านค้า และไม่ถือว่าวิธีการดำเนินงานของทางร้านค้าเป็นการยินยอมให้เอาสินค้าไปจากความครอบครองได้โดยไม่ชำระราคาแต่อย่างใด ลักษณะการจัดรูปแบบร้านค้าที่กล่าวมาก่อให้เกิดการนำสินค้าไปโดยไม่ชำระราคาอยู่เสมอ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ถ้าทำไปโดยมีเจตนาจะไม่ชำระราคา ก็เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 ถ้ามีข้อเท็จจริงใดๆ เพิ่มเติมขึ้นมาอันเข้าเหตุการณ์ตามกฎหมายแล้ว ก็จะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์มีเหตุฉกรรจ์

ความผิดฐานลักทรัพย์นี้เป็นความผิดที่เก่าแก่ที่สุดความผิดหนึ่งในบรรดาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ประเภทถือเอาทรัพย์ทั้งหลาย อันมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องทั้งในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์และซีวิลลอว์ โดยความผิดอาญาฐานลักทรัพย์จะเป็นความผิดในตัวเองที่ถือเอาการได้ตัวทรัพย์มาเป็นสาระสำคัญของความผิด และในทุกสังคมต่างยอมรับว่าผู้กระทำการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยมิชอบสมควรได้รับโทษ ความผิดฐานลักทรัพย์จึงปรากฏในกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายมหาชนที่ว่าด้วยการกระทำความผิดของบุคคลและการลงโทษของรัฐต่อการกระทำความผิด ดังนั้นเนื้อหาของกฎหมายอาญาจึงแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อเท็จจริงที่บัญญัติถึงการกระทำของบุคคลว่าอย่างไรเป็นความผิด ส่วนที่สองเป็นผลตามกฎหมายต่อการกระทำผิด อันเป็นเรื่องว่าเมื่อกระทำผิดแล้วต้องรับโทษอย่างไร เมื่อโทษเป็นผลตอบแทนการกระทำผิด ดังนั้นโทษจึงต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับการกระทำความผิดด้วยตามวัตถุประสงค์ของทฤษฎีการลงโทษ เพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมและความสงบสุขเรียบร้อยขึ้นในสังคม ให้สังคมดำรงอยู่ได้ต่อไป

ความผิดฐานลักทรัพย์เป็นความผิดที่มีการเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปจากการครอบครองของผู้อื่น ในลักษณะดัดกรรมสิทธิ์ โดยผู้อื่นไม่ยินยอมและด้วยเจตนาทุจริต ความผิดฐานลักทรัพย์นี้เป็นความผิดที่ทำร้ายกรรมสิทธิ์และการครอบครอง ซึ่งการที่บุคคลใดๆ เข้ามาในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองขณะเปิดทำการ ด้วยทำทีอย่างลูกค้าและได้เอาสินค้าไปโดยมีเจตนาไม่ชำระราคา เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมายนั้น จะเป็นความผิดในการลักทรัพย์ประเภทหนึ่ง

การลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองดังที่กล่าวมานั้น เป็นอาชญากรรมที่กระทบต่อทรัพย์ อันส่งผลกระทบต่อกรรมสิทธิ์และการครอบครองเช่นเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งมีลักษณะทั่วไป แต่การลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองนี้มีลักษณะพิเศษจากการลักทรัพย์ทั่วไป คือ

- ทรัพย์สินที่เป็นกรรมของการกระทำความผิดนี้ คือ สินค้าที่จำหน่ายอยู่ในร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเอง อันมีราคาเล็กน้อย และเป็นทรัพย์สินที่บุคคลทั่วไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่กรรมของการกระทำความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป คือ ทรัพย์สินอะไรก็ได้ไม่จำกัดและส่วนมากจะมีราคาสูง คำนวณมูลค่าของความเสียหายจากการกระทำความผิดต่อตัวผู้เสียหายในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเอง จึงมีน้อยกว่าในการลักทรัพย์ซึ่งมีลักษณะทั่วไป

- ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเอง คือ ผู้ประกอบการร้านค้าที่เปิดดำเนินการโดยให้ลูกค้าบริการตนเอง ซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ และผู้ประกอบการร้านค้าได้จัดวางสินค้าไว้ในร้านค้าอย่างสวยงามด้วยเจตนาจะโอนกรรมสิทธิ์ในตัวสินค้าไปตามสัญญาซื้อขาย พร้อมทั้งยินยอมให้บุคคลใดๆ เข้ามาในร้านค้าเพื่อเลือกหยิบจับยี่ดื้อสินค้าได้ตามความพอใจ อันเป็นการสร้างความปรารถนา (Desire) ให้ผู้เข้ามาในร้านค้าอยากได้สินค้าไปเป็นของตน รวมถึงสร้างโอกาส (Opportunity) ให้สามารถนำสินค้าออกจากร้านค้าไปได้อย่างง่ายดายโดยไม่ก่อความเสียหายกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายของบุคคลอันใด รวมถึงไม่สร้างความหวาดวิตกให้กับคนทั่วไปในสังคม ซึ่งความปรารถนาและโอกาสในการกระทำความผิดนี้เป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ดังนั้นจึงถือได้ว่าผู้เสียหายจากการลักสินค้าที่ถูกค่าบริการตนเอง เป็นผู้มีส่วนในการสร้างสาเหตุอาชญากรรมด้วยส่วนหนึ่ง นอกเหนือไปจากสภาพของตัวผู้กระทำผิดเอง แต่ผู้เสียหายในความผิดฐานลักทรัพย์ทั่วไปจะเก็บรักษาทรัพย์สินไว้อย่างมิดชิด และเป็นส่วนตัวไม่ได้ตั้งทรัพย์สินไว้อย่างเปิดเผยในลักษณะชักจูงใจให้ผู้พบเห็นทั่วไปอยากได้ทรัพย์สินนั้น พร้อมทั้งไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นเลือกหยิบจับทรัพย์สินของตนได้ตามชอบใจ การลักทรัพย์ทั่วไปจึงทำได้ยากกว่าและมีลักษณะของการกระทำร้ายแรงซับซ้อนกว่าการลักสินค้าในร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเอง

- ผู้กระทำผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเองคือผู้ที่เข้ามาในร้านค้าด้วยท่าทีอย่างลูกค้า โดยทางร้านค้าจะถือว่าเป็นลูกค้าของร้านค้า และประสงค์จะทำสัญญาซื้อขายสินค้าด้วย ผู้ที่เข้ามาในร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเองนี้อาจไม่ได้ตั้งใจที่จะเข้ามาซื้อสินค้าตั้งแต่แรก แต่เมื่อเห็นรูปแบบของร้านค้าที่ดึงดูดความสนใจจึงเข้ามาในร้านค้า และจะตัดสินใจซื้อสินค้าไป เพราะตัวสินค้าและการจัดแสดงสินค้าสร้างให้เกิดความต้องการในตัวสินค้านั้นขึ้นมา แต่มีผู้ที่เข้ามาในร้านค้าส่วนหนึ่งที่เกิดความอยากได้ในตัวสินค้า และเห็นโอกาสที่จะเอาสินค้าไปได้โดยง่าย จึงได้กระทำการเอาสินค้าไปโดยไม่ชำระราคา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการกระทำของร้านค้าที่เป็นผู้เสียหายจะมีผลกระทบต่อการกระทำความผิดของผู้ลักสินค้าด้วย ทำให้ความน่าตำหนิ (ความชั่ว) ของผู้กระทำการลักสินค้าจากร้านค้าจะมีน้อยกว่า

ความผิดฐานลักทรัพย์ทั่วไป เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้รับแรงจูงใจและโอกาสในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นสาเหตุของการประกอบอาชญากรรม จากการทำของผู้ประกอบการร้านค้าที่ เป็นผู้เสียหาย แต่การที่ผู้ประกอบการร้านค้าสร้างความปรารถนาและความสะดวกในการเอาทรัพย์ไปนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ซึ่งต้องประกอบเข้ากับเรื่องจิตใจของบุคคลทั่วไปที่ถูกเขี่ยยวนจากสิ่งแวดล้อมชักนำให้กระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ตามแต่อารมณ์ของตนได้ง่าย และคนเรามีจิตใจไม่บริสุทธิ์นัก ถ้าหากมีการแนะนำหรือชักจูงให้กระทำความผิดเพียงเล็กน้อยก็อาจจะประกอบอาชญากรรมขึ้นได้ รวมทั้งการที่ผู้เสียหายเพียงเปิดโอกาสให้คนร้ายมีช่องทางกระทำความผิดมากขึ้น จะถือว่าผู้เสียหายยินยอมให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นมิได้ ดังนั้นแม้ความชั่วของผู้กระทำจะมีน้อยแต่ผู้กระทำความผิดก็ยังคงต้องถูกลงโทษตามกฎหมายอยู่ ซึ่งโทษที่จะลงไม่ควรมากเท่ากับการกระทำที่มีความชั่วบริบูรณ์เช่นในความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้กระทำผิดตามกรณีนี้จะไม่รวมถึงลูกจ้างของทางร้านค้าที่อยู่ภายในร้านค้าหรือเป็นตัวแทนของทางร้านค้าไปติดต่อซื้อ-ขายภายนอก เพราะบุคคลดังกล่าวทางร้านค้าไม่ได้มุ่งหวังให้เข้ามาเพื่อเลือกซื้อสินค้าและเป็นคู่สัญญาซื้อขายด้วย รวมทั้งบุคคลดังกล่าวอาจเป็นผู้จัดวางสินค้าเอง อันนับว่าได้เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการร้านค้าถ้าบุคคลดังกล่าวกระทำการลักสินค้าไป ก็ต้องเป็นความผิดฐานลักทรัพย์มีเหตุฉกรรจ์ เพราะเป็นลูกจ้างของผู้เสียหายด้วย

- ลักษณะของการกระทำความผิด คือ การเอาสินค้าที่วางจำหน่ายในร้านค้าไปจากร้านค้าที่ให้ลูกค้าบริการตนเองในการเลือกซื้อและชำระราคาสินค้า ขณะร้านค้าเปิดทำการอยู่ โดยเจตนาที่จะไม่ชำระราคาเพื่อประโยชน์ของตนหรือผู้อื่น การกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่ควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ก็คือการทุจริตนั่นเอง โดยทุจริตนี้ถือเป็น มูลเหตุจูงใจที่กฎหมายนำมาพิจารณาถึงความผิดทางอาญาของผู้กระทำผิดด้วย โดยจะอยู่ในส่วนขององค์ประกอบภายในตามระบบกฎหมายซีวิลลอว์ และจะอยู่ในส่วน Mens rea ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ มูลเหตุจูงใจดังกล่าวนี้ถือเป็นที่มาของการก่อให้เกิดเจตนาที่จะกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ ซึ่งในกรณีการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง มูลเหตุจูงใจในการแสวงหาประโยชน์จากตัวสินค้าโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนี้ อาจมาจากการที่ผู้ประกอบการร้านค้าสร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่พบเห็นสินค้าเกิดความอยากได้สินค้าในร้านค้าไปเป็นของตน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ากรรมของการกระทำ ลักษณะของการกระทำ ผู้กระทำ รวมถึงเจตนาและมูลเหตุจูงใจนั้นเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบตามบทบัญญัติของกฎหมายที่นำมาใช้ในการพิจารณาความรับผิดตามโครงสร้างความรับผิดทางอาญาในระบบกฎหมายซี

วิลลอร์ ซึ่งแบ่งแยกได้เป็นองค์ประกอบ , ความผิด และความชั่ว และใช้ในการพิจารณาความผิดทางอาญาได้ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ได้เช่นกัน โดยแยกพิจารณาเป็นส่วน Actus reus ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอก และส่วน Mens rea ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายใน ดังนั้นเมื่อพิจารณาเรื่องความรับผิดทางอาญาแล้วจะเห็นได้ว่า แม้การลักสินค้าในร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองจะมีความผิดฐานลักทรัพย์เป็นพื้นฐานในการพิจารณาความรับผิดทางอาญา แต่ผลของความเสียหายที่เกิดขึ้น และความร้ายแรงของลักษณะการกระทำ รวมถึงความน่าตำหนิของผู้กระทำ (ซึ่งก็คือส่วนความชั่วในโครงสร้างความรับผิดทางอาญา) จะมีน้อยกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งมีลักษณะทั่วไป และผลกระทบต่อสังคมจากการลักสินค้าในร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเอง ก็จะน้อยกว่าการลักทรัพย์ทั่วไปด้วย เพราะบุคคลในสังคมไม่วิตกกังวลต่ออาการกระทำดังกล่าว เนื่องจากมีลักษณะไม่ร้ายแรง ไม่กระทบต่อเนื้อตัวร่างกายของบุคคลใด จึงควรให้ความผิดในการลักสินค้าที่ถูกค้าบริการตนเองดังที่กล่าวมาซึ่งไม่มีข้อเท็จจริงใดๆ เพิ่มขึ้นได้รับโทษน้อยกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ทั่วไป

แต่ในประเทศไทยความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 ดังนั้น จึงต้องต้องระวางโทษตามอัตราที่กำหนดไว้ในความผิดฐานลักทรัพย์ด้วย แต่การลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองมีลักษณะหรือกรณีพิเศษ อันทำให้ความร้ายแรงของความผิดน้อยกว่าการลักทรัพย์ทั่วไป ทำให้ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความร้ายแรงของความผิดและโทษตามวัตถุประสงค์ของทฤษฎีการลงโทษ และถึงแม้ว่าความผิดฐานลักทรัพย์ทั่วไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 จะมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท โดยไม่มีการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ ซึ่งศาลอาจจะใช้ดุลพินิจลงโทษผู้กระทำความผิดที่กระทำการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองเท่าไรก็ได้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำ ความผิด ความเสียหายจากการกระทำ ความผิด และความน่าตำหนิของผู้กระทำความผิด ตามทฤษฎีการลงโทษที่กล่าวมา แต่ก็ไม่มีความแน่นอนเสมอไป เพราะการใช้ดุลพินิจของศาลในการตัดสินลงโทษ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศาลนำสิ่งใดมาเป็นปัจจัยเพื่อใช้ดุลพินิจบ้าง ดังนั้นผลของคดีจึงต้องขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและส่วนประกอบต่างๆในแต่ละกรณี อันทำให้ไม่มีความชัดเจนแน่นอนในการกำหนดโทษต่อการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองเป็นแนวเดียวกัน ซึ่งในประเทศต่างๆ ทั้งในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ และระบบกฎหมายซีวิลลอว์ ต่างก็มีการกำหนดปัจจัยที่ศาลจะใช้ดุลพินิจในการลงโทษไว้ในกฎหมายอาญา โดยถือว่าความชั่วของผู้กระทำความผิด มูลเหตุจูงใจ ความร้ายแรงของความผิดเป็นปัจจัยสำคัญ

ในการพิจารณากำหนดโทษและได้มีการแบ่งประเภทของความผิดไปตามความหนักเบาของโทษ

ในบางกรณีจะไม่มี การดำเนินการทางกฎหมายกับการลักสินค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง เนื่องจากผู้ประกอบการร้านค้ายินยอมปล่อยตัวผู้กระทำการลักสินค้าไป เมื่อได้สินค้าคืนมาแล้วเพราะไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลการเกิดอาชญากรรมในร้านของตน และไม่อยากเสียเวลา รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีซึ่งสูงกว่ามูลค่าของทรัพย์สินมาประกอบกับร้านค้าส่วนมากจะมีมาตรการของทางร้านค้าเองในการดำเนินการกับผู้กระทำผิด คือ ให้ผู้กระทำผิดเสียค่าทดแทนชดใช้แก่ทางร้านค้า ซึ่งค่าทดแทนดังกล่าวจะมีมูลค่าสูงกว่าราคาของสินค้าที่ผู้กระทำผิดลักไปมาก เพราะร้านค้าตั้งราคาไว้เพื่อชมชู้และแก้แค้นทดแทนต่อผู้กระทำผิด แต่ผู้กระทำผิดก็ยอมชำระเงินทดแทนแก่ผู้ประกอบการร้านค้าซึ่งเป็นผู้เสียหาย เนื่องจากผู้ประกอบการร้านค้าได้กล่าวว่าถ้าไม่ชำระเงินทดแทนที่ได้กระทำผิดไป จะใช้สิทธิดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำผิด การกล่าวว่าจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ไม่เป็นการขู่เข็ญ หรือกรรโชก ดังนั้นร้านค้าจึงสามารถใช้สิทธินี้ได้ และผู้กระทำผิดก็ยอมชดใช้ค่าเสียหายให้เป็นจำนวนเท่าที่ผู้ประกอบการร้านค้าต้องการ เพราะเกรงว่าจะถูกฟ้องร้องดำเนินคดีและถูกจำคุกตามกฎหมาย ซึ่งการกระทำตามที่กล่าวมาเปรียบเสมือนการยอมความกัน แต่อย่างไรก็ตามแม้ผู้กระทำผิดจะชำระเงินทดแทนไปให้ผู้ประกอบการร้านค้าแล้ว สิทธิของผู้เสียหายในการนำคดีอาญามาฟ้องก็ยังไม่ระงับไป พนักงานอัยการสามารถดำเนินการต่อไปได้ เพราะความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 เป็นความผิดที่ยอมความไม่ได้ ดังนั้นอาจทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งเปรียบ เหมือนการลงโทษสองครั้งในความผิดครั้งเดียว เพราะมาตรการของทางร้านค้าก็เป็นการชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายและแก้แค้นทดแทนแก่ผู้กระทำความผิดแล้ว อันถือเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของการลงโทษ และผู้กระทำผิดก็ได้รับผลร้ายดังกล่าวแล้วด้วย แต่อำนาจการลงโทษที่ถูกต้องนั้นต้องกระทำโดยรัฐ เพื่อผลประโยชน์และความสงบสุขของส่วนรวม จากที่กล่าวมาจึงทำให้การนำความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 ซึ่งกฎหมายมิได้บัญญัติให้ยอมความได้มาบังคับใช้ไม่บรรลุผลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อรักษาความสงบสุขของสังคมได้

จากปัญหาที่กล่าวมาจึงสมควรมีความผิดฐานลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง บัญญัติแยกออกมาจากความผิดฐานลักทรัพย์โดยยังให้อยู่บนพื้นฐานของการลักทรัพย์ทั่วไป เพราะมีลักษณะเป็นการเอาทรัพย์สินไป ซึ่งเป็นการทำลายกรรมสิทธิและครอบครองเช่นเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์แต่ให้ถือเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่มีลักษณะพิเศษอันทำให้ได้รับโทษน้อยลงและเป็นความผิดที่ยอมความได้

แม้การลักสินค้าจากร้านค้าจะมีความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งมีลักษณะทั่วไปเป็นพื้นฐานก็ตาม แต่ในกฎหมายอาญาของไทยยังไม่เคยปรากฏความผิดฐานลักสินค้าในร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองมาก่อน ดังนั้น การที่จะเพิ่มบทบัญญัติให้ครอบคลุมถึงกรณีดังกล่าว จึงต้องอาศัยเทียบเคียงเอาจากแนวคิดและกฎหมายอาญานานาชาติของประเทศที่มีบทบัญญัติของการลักสินค้าจากร้านค้าปรากฏเป็นความผิดอยู่ หรือเป็นบทบัญญัติความผิดที่นำมาใช้บังคับกับการลักสินค้าจากร้านค้าได้นอกเหนือไปจากความผิดฐานลักทรัพย์ที่ใช้กับกรณีทั่วไป

จะเห็นได้ว่าความผิดเกี่ยวกับการเอาสินค้าในร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองไปโดยมิชอบนี้ ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์หรือระบบกฎหมายซีวิลลอว์ล้วนเป็นความผิดที่มีความผิดฐานลักทรัพย์เป็นพื้นฐานของการพิจารณาความรับผิดทางอาญา โดยกำหนดให้เป็นความผิดความผิดที่มีโทษเบากว่าความผิดฐานลักทรัพย์ กล่าวคือ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษซึ่งใช้กฎหมายคอมมอนลอว์ต่างบัญญัติความผิดฐานลักสินค้าจากร้านค้าแยกออกมาจากความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป โดยประเทศอังกฤษได้กำหนดอัตราโทษความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าต่ำกว่าความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไปมาก ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการบัญญัติความผิดฐานลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ประเภทหนึ่ง ซึ่งมีชนิดของความผิดแบ่งแยกไปตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ และพิจารณาขนาดของความผิดจากมูลค่าของสิ่งของหรือสินค้าที่ลักขโมยมา รวมถึงกฎหมายอาญาในบางรัฐ ได้มีบทบัญญัติความผิดฐานลักสินค้าในร้านค้าขึ้นเพื่อกำหนดข้อสันนิษฐานถึงเจตนาของผู้ต้องการเอาสินค้าจากร้านค้าไปโดยไม่ชำระราคา อันทำให้ผู้ประกอบการร้านค้ามีอำนาจจับผู้กระทำความผิดได้ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ ซึ่งได้แก่ ประเทศเยอรมัน ก็มีการบัญญัติความผิดฐานลักเล็กขโมยน้อยแยกออกจากความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป และมีบทลงโทษน้อยกว่าความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป รวมถึงจะต้องมีการร้องทุกข์เสียก่อนจึงจะมีการดำเนินคดีได้ ซึ่งเป็นความผิดที่คล้ายกับความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอาญาของไทย โดยบทบัญญัติดังกล่าวนำมาปรับใช้กับกรณีลักสินค้าจากร้านค้าได้ เพราะสินค้าที่จำหน่ายในร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองเป็นทรัพย์สินราคาเล็กน้อย และประเทศออสเตรเลียจะบัญญัติให้ความผิดฐานลักทรัพย์ที่ไม่มีลักษณะพิเศษอันกฎหมายกำหนดให้เป็นเหตุจรรยา ซึ่งต้องระวางโทษหนักขึ้นเป็นความผิดที่มีโทษเบา บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวนี้นำมาปรับใช้กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเองได้ เพราะลักษณะการกระทำความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าจะไม่มี ความรุนแรง ตัวสินค้าที่เป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดก็มีราคาเพียงเล็กน้อยและไม่ใช้ทรัพย์สินอันตราขาย ประกอบกับบุคคลผู้กระทำการลักสินค้าก็ไม่มีลักษณะอันน่าตำหนิตามที่กฎ

หมายกำหนดไว้ ส่วนในประเทศสวีเดน จะบัญญัติความผิดฐานลักสินค้าเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ประเภทหนึ่ง ซึ่งมีอัตราโทษเบากว่าความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งมีลักษณะทั่วไป

อนึ่ง เมื่อพิจารณาแนวคิดของต่างประเทศแล้วก็มาพิจารณาความผิดฐานลักทรัพย์ที่มีข้อเท็จจริงอันเป็นลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้นมาซึ่งทำให้มีโทษเบาลงหรือหนักขึ้นตามกฎหมายอาญาของไทยในอดีตและปัจจุบันด้วย สำหรับประเทศไทยเรานั้นเคยมีบัญญัติถึงความผิดฐานลักทรัพย์ที่มีกรณีพิเศษอันทำให้มีโทษน้อยลงไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ครั้นเมื่อเปลี่ยนมาเป็นประมวลกฎหมายอาญา บทบัญญัติดังกล่าวก็ถูกตัดออกไปคงมีเพียงความผิดฐานลักทรัพย์ที่มีลักษณะพิเศษอันทำให้มีโทษหนักขึ้น ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาของไทยสมัยปัจจุบันเท่านั้น และการที่จะเพิ่มบทบัญญัติในเรื่องการลักสินค้าจากร้านค้าที่ถูกค่าบริการตนเองขึ้นมาในประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้มีโทษน้อยกว่าความผิดฐานลักทรัพย์และให้เป็นความผิดอันยอมความได้ จึงต้องพิจารณาถึงทฤษฎีการลงโทษเพื่อกำหนดอัตราโทษและวิธีการลงโทษให้เหมาะสมด้วย

เมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยแต่เดิม และที่แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ในส่วนความผิดเกี่ยวกับทรัพย์แล้ว จะเห็นว่าแนวคิดในการลงโทษทางอาญาเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การลงโทษเพื่อป้องกันนี้ตรงกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกัน (ทฤษฎีอรรถประโยชน์) ส่วนการลงโทษเพื่อปราบปรามนี้ตรงกับทฤษฎีลงโทษเพื่อทดแทน ซึ่งทฤษฎีการลงโทษทั้งสองได้แบ่งแยกกันไปตามวัตถุประสงค์ในการลงโทษ กล่าวคือ ทฤษฎีอรรถประโยชน์นี้มีแนวคิดที่ว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ และการที่บุคคลกระทำความผิดลงไป ก็เป็นผลมาจากแรงผลักดันภายนอกด้วย ดังนั้นเมื่อกฎหมายอาญาจะพิจารณากำหนดความร้ายแรงของโทษในแต่ละฐานความผิด ก็ควรตระหนักถึงสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อจิตใจของมนุษย์ด้วย และวัตถุประสงค์ในการลงโทษตามทฤษฎีนี้ก็เพื่อป้องกันสังคมให้พ้นจากผลร้ายของอาชญากรรม โดยเป็นการป้องกันทั่วไป คือ ใช้โทษชูให้คนในสังคมกลัวโทษจนไม่กล้ากระทำความผิด และเป็นการป้องกันเฉพาะคือทำให้ผู้กระทำความผิดหมดโอกาสในการกระทำความผิดในขณะที่ได้รับโทษและมีให้กลับมาก่อทำความผิดอีกหลังจากพ้นโทษ ดังนั้น ปริมาณโทษตามทฤษฎีนี้จำเป็นต้องมีอัตราเพียงพอที่จะสามารถบรรลุผลในการป้องกันสังคมได้โดยคำนวณว่าความผิดนี้ถ้าผู้กระทำความผิดทำลงไปเขาควรจะได้รับความสุขเท่าไร และจะกำหนดจำนวนโทษขึ้นแค่ไหนถึงเป็นการก่อกวนทุกข์มายับยั้งความสุขดังกล่าวได้ แต่ปริมาณโทษต้องไม่มากเกินไปกว่าความจำเป็นในการป้องกันสังคมด้วย ส่วนวัตถุประสงค์ของทฤษฎีทดแทนความผิด ก็คือการลงโทษเพื่อทดแทนความเสียหายจากการกระทำความผิด

ให้แก่ผู้เสียหาย และสาสมกับความร้ายแรงของการกระทำและความน่าตำหนิของผู้กระทำ ความผิดอันเป็นการลบล้างความชั่ว (Schuld) ของผู้กระทำความผิด ดังนั้นปริมาณโทษ ตามทฤษฎีนี้จะต้องได้สัดส่วนพอดีกับสภาพและความหนักเบาของความผิดที่กระทำขึ้นดังนี้ การนำทฤษฎีทั้งสองมาใช้ด้วยกันในการลงโทษนั้นต้องมีการประสานความขัดแย้งของสอง ทฤษฎีดังกล่าว โดยยึดทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งเป็นหลัก ประมวลกฎหมายอาญาของไทยยึด ทฤษฎีอัตราประโชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันเป็นหลัก ดังนั้นจึงต้องกำหนดอัตราโทษที่ ก่อผลเสียแก่บุคคลผู้กระทำความผิดมากกว่าผลดีที่จะได้รับจากการกระทำความผิดนั้น เพื่อ ช่มชู้มิให้บุคคลในสังคมกระทำความผิด อันเป็นการป้องกันสังคมจากอาชญากรรม แต่อัตรา โทษที่กำหนดขึ้นดังกล่าวก็ต้องไม่เกินขอบเขตแห่งความเสียหายจากการกระทำและความน่า ตำหนิของบุคคลผู้กระทำตามทฤษฎีทดแทนด้วย เพื่อให้การลงโทษเป็นไปโดยความยุติธรรม และส่งผลในการป้องกันและปราบปรามอย่างแท้จริง วัตถุประสงค์ในการลงโทษตามทฤษฎีที่ กล่าวมาสามารถนำมาใช้กำหนดโทษให้เหมาะสมกับความร้ายแรงของความผิดในการลักสิน ค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองได้

โดยวิธีการลงโทษตามกฎหมายที่ใช้ในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินคือ โทษจำคุกและ โทษปรับ ซึ่งวิธีการลงโทษทั้งสองนี้จะใช้ในความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 ด้วย โดยกฎ หมายกำหนดให้ใช้ไปพร้อมกัน โทษจำคุกเป็นโทษที่มีลักษณะเป็นการตัดเสรีภาพ โดยนำตัวผู้ ถูกลงโทษมาคุมขังไว้ในเรือนจำตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำพิพากษา ผลสำคัญของโทษจำ คุกก็คือการข่มขู่ให้ผู้ที่ถูกจำคุกเกิดความเข็ดหลาบ ส่วนผู้ที่รู้เห็นก็เกิดความเกรงกลัวไม่กล้า กระทำผิดและเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม เพื่อป้องกันสังคม รวมถึงปรับปรุงผู้ กระทำความผิดให้รู้สำนึกและกลับตัวใหม่ แต่อย่างไรก็ตามการจำคุกระยะสั้นก็ไม่ทำให้ผู้กระทำความ ผิดให้เข็ดหลาบและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแต่อย่างใด แต่กลับทำให้ผู้กระทำความผิดมีจิตใจแข็ง กระด้างขึ้นเพราะได้ไปอยู่ปะปนกับกลุ่มของผู้กระทำความผิดที่มีสันดานเป็นผู้ร้าย รวมถึงผู้ กระทำความผิดจะเสื่อมเสียชื่อเสียงว่าต้องโทษจำคุกและเมื่อพ้นโทษออกมาแล้วก็เข้าสังคมไม่ได้ ดัง นั้นในบางกรณีศาลอาจกำหนดให้รอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษแทน ส่วนโทษปรับ เป็น การลงโทษในทางทรัพย์สิน โดยผู้ต้องโทษปรับต้องนำเงินตามจำนวนที่ศาลกำหนดไว้ในคำ พิพากษามาชำระต่อศาล ดังนั้นจึงเป็นโทษที่สามารถกำหนดให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความ ผิดได้ทุกฐานะ คือ ฐานะยากจนก็ปรับน้อย ฐานะดีก็ปรับมาก และเหมาะสมกับความ ผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำลงไปเพราะความอยากได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพราะ แทนที่จะได้ทรัพย์สินมาเพิ่มเป็นประโยชน์แก่ตน แต่กลับต้องเสียทรัพย์สินของตนไปเป็นจำนวนมาก กว่าที่จะได้มา อันเป็นการแก่น้ำขี้ผู้กระทำความผิดได้ และโทษปรับนี้ถ้ามีการพิพากษาดัดสิน

ผิดพลาดไปก็ยังมีแก้ไขได้โดยการคืนค่าปรับให้ แต่โทษจำคุกนั้นได้ลงโทษไปแล้วไม่สามารถทดแทนเวลาที่ผ่านไปได้ การกำหนดโทษปรับนี้ ผู้พิพากษาต้องคำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิดประกอบไปกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดด้วย และสมควรจะบัญญัติโทษจำคุกและโทษปรับไว้ในความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง โดยกำหนดความหนักเบาของโทษให้เหมาะสมกับความผิดซึ่งจะน้อยกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ อันอาจเทียบเคียงกับอัตราโทษในความผิดอาญาฐานอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่นความผิดฐานฉ้อโกง ตามมาตรา 341 และความผิดในการสั่งซื้อและบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มโดยรู้ว่าตนไม่สามารถชำระราคาได้ ตามมาตรา 345 ถึงแม้ความผิดทั้งสองนี้จะเป็นความผิดที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อคุ้มครองคุณธรรมทางกฎหมายประเภททรัพย์สินก็ตาม แต่ก็มี ความใกล้เคียงกับความผิดในการเอาสินค้าไปจากร้านค้า กล่าวคือ เป็นความผิดเกี่ยวกับความต้องการในตัวทรัพย์ ซึ่งมีลักษณะการกระทำไม่รุนแรงเช่นเดียวกัน และในกรณีฉ้อโกงจะหลอกให้เจ้าของทรัพย์ส่งมอบการครอบครองให้ ส่วนในกรณีการลักสินค้าในร้านค้า เจ้าของทรัพย์ยินยอมให้ยึดถือทรัพย์ไว้ได้

ในการดำเนินคดีความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองนั้น สมควรบัญญัติให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้ เพราะการที่กฎหมายกำหนดให้ความผิดฐานใดฐานหนึ่งยอมความได้นั้นก็เนื่องมาจากปัจจัยเหล่านี้คือ ต้องเป็นความผิดเล็กน้อยที่มีลักษณะการกระทำกระทบต่อคุณธรรมทางกฎหมายของเอกชนมากกว่าความเสียหายต่อส่วนรวม หรือเป็นความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับสัญญาทางแพ่งหรือมีความรับผิดชอบทางแพ่งรวมอยู่ด้วย หรือเป็นความผิดที่ผู้เสียหายต้องการปกปิดความลับ เพราะถ้าหากดำเนินคดีไป ผู้เสียหายอาจได้รับความเสียหายเพิ่มขึ้นเช่น เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือมีผลกระทบ ต่อภาวะเศรษฐกิจของตน ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมานี้ต้องพิจารณาประกอบกัน ความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองก็เป็นความผิดที่เข้าตามลักษณะดังกล่าว

ดังนั้นเมื่อคำนึงถึงการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองประกอบกับ ปฏิบัติของร้านค้าซึ่งเป็นผู้เสียหาย การใช้ดุลยพินิจของศาลในการลงโทษ ถึงทฤษฎีการลงโทษ ประเภทและวิธีของโทษ หลักการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำผิด รวมถึงแนวทางที่ปฏิบัติกัน อยู่ในสังคมไทยแล้ว สมควรมีความผิดฐานลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 12 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หมวดความผิดเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์และฉ้อโกงทรัพย์ โดยบัญญัติให้เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่มีกรณีพิเศษซึ่งทำให้โทษเบาลง กล่าวคือ

มาตรา 334 ทวิ “ผู้ใดเข้ามาในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง ซึ่งเปิดทำการอยู่
อย่างถูกต้อง และเอาสินค้าไปโดยไม่ชำระราคาค่าสินค้าด้วยเจตนาทุจริต มีความผิดฐานลักสิน
ค้าในร้านค้า ต้องระวางโทษจำคุก... หรือปรับ... หรือทั้งจำทั้งปรับ

เวลาเปิดทำการของร้านค้าจะเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืนหรือตลอดเวลาก็ได้
ความผิดตามมาตรานี้ ให้เป็นความผิดอันยอมความได้”